

Forord

Velkommen til sjette udgave af *Jernbanehistorie*. Tidsskriftet har en bred tilgang til den samfundsmæssigt vigtige jernbanehistorie, og favner både den politiske, sociale, teknologiske, mentale og økonomiske historie. Det betyder, at vi gerne bringer artikler med vidt forskelligt fagligt udgangspunkt – så længe omdrejningspunktet er jernbanen. Jernbanens historie handler ikke kun om teknologi og rejser. Der er mange andre aspekter, som er afledt af jernbanen – en særlig natur, en organisationskultur udtrykt i uniformeringen eller de fatale konsekvenser som jernbanetrafikken kan have. Disse aspekter er temaerne i denne udgave af *Jernbanehistorie*.

I år har vi været så heldige, at vi kan bringe en artikel om den særlige flora og fauna, som eksisterer og bevares ved jernbanemiljøer, skrevet af et svensk forskerhold. I 2019 afholdtes konferencen *InfraNatur – Natur i byen* – arrangeret af Miljøstyrelsen, BaneDanmark og Kommunernes Landsforening. Temaet var den oversete natur på baneterræner, havne, byggetomter, i lufthavne og vejkanter. Her blev givet et oplæg af den svenske forskergruppe, som har beskæftiget sig med naturbevaring langs jernbanerne i et årti. Vi bringer det svenske projekts afsluttende artikel. *InfraNatur* blev skudt i gang med regeringens Naturpakke i 2016 (aftalt mellem partierne V, LA, DF og K), og skulle bidrage til at fremme og formidle den særegne natur på bynære arealer. Projektet udvalgte 18 baneterræner omkring i Danmark, som blev besøgt og analyseret i 2017-2018. Det skete i regi af virksomheden Habitats i samarbejde med Natur360° og Naturhistorisk Museum i Århus – på vegne af Miljøstyrelsen og BaneDanmark. Projektet udarbejdede i 2017 et inspirationshæfte om jernbanenatur og en basisanalyse af de udvalgte lokaliteter samt en plejeplan for Rødbyhavn i 2018. Blandt lokaliteterne er flere i dag indhegnet som særlige beskyttelsesområder, bl.a. i Lunderskov og Rødbyhavn.

Årets anden artikel tager afsæt i det store arbejde, der pt. foregår med at få orden i Danmarks Jernbanemuseums samlinger. Museets store uniformssamling er blevet gennemgået og sorteret, og det har givet anledning til at bringe en artikel om uniformernes historie med særlig vægt på efterkrigstiden. Her sættes uniformernes udvikling i perspektiv til andre tilsvarende etater og til den generelle samfundsudvikling.

Årets sidste artikel beskæftiger sig med en bagside af jernbanedriften – selvmord – som ikke er direkte relateret til driften, men som er dramatisk og har stor betydning for offer, pårørende og ikke mindst de ansatte. Dette tema har fået fornyet fokus i de senere år, og vi bringer her en oversigtsartikel, der giver et historisk perspektiv på fænomenet i jernbanesammenhæng.

Sidst i tidsskriftet bringer vi som vanligt anmeldelser af dansk og international jernbanelitteratur.

Jernbanehistorie bringer fagfællebedømte artikler, hvilket vil sige, at artiklernes kvalitet bliver vurderet anonymt af en fagperson. Denne giver anbefalinger til om artiklen skal publiceres med større eller mindre ændringer, eller om den i sjældne tilfælde ikke kan publiceres. Formålet er at højne kvaliteten af artiklerne. Vi bringer dog også ikke-fagfællebedømte artikler, som vurderes af redaktionen – og fordelingen af fagfællebedømte og ikke-fagfællebedømte artikler varierer.

Redaktionen vil gerne opfordre forskere og forfattere af jernbanerelaterede emner til at indsende idéer eller korte beskrivelser af artikler (abstracts) – hjælp os til at gøre *Jernbanehistorie* til det førende forum for jernbanehistorisk forskning i dets mange afskygninger.

Tidsskriftet bliver offentliggjort med fri adgang på tidsskrift.dk ca. et år efter den trykte version er udkommet.

Odense, februar 2020

René Schrøder Christensen